

Alding Kommit
retur fra ACE

adv. højs. (højs. & for. sekret.)	21
R: ug 1181	

FORSVARSMINISTERIET
Fæstnings- og Natursekretariatet
Jani Runge 20. februar 2003

J.nr.: 99-2113/I18-1 (6)

N O T I T S
Overvejelser om
de retlige problemstillinger
ved ophævelse af Christianialoven

Lov nr. 399 af 7. juni 1989 om anvendelse af Christianiaområdet (Christianialoven) har efter § 1 som formål at muliggøre anvendelse af Christianiaområdet i overensstemmelse med det landsplandirektiv og den lokalplan som miljøministeren udsteder for området. Christianialoven giver forsvarsministeren en række beføjelser med henblik på at implementere bestemmelserne i "Lokalplan for Christiania, Miljøministeriet, januar 1991" (lokalplanen).

Lokalplanens formål, som er beskrevet i bemærkningerne til loven, er at give mulighed for, at beboerne på Christiania forsat kan anvende området til bolig-, værksteds- og offentlige formål, samtidig med at Københavns befolkning i højere grad sikres adgang til at anvende dele af området til rekreative formål.

Forsvarsministerens beføjelser efter Christianialoven følger således lokalplanens formål, det vil sige, at forsvarsministerens mulighed for at give tilladelser og udstede påbud m.v. må ligge i naturlig forlængelse af lokalplanens intentioner som beskrevet i lovforslagets bemærkninger. Christianialovens vidtgående beføjelser kan således næppe anvendes til at forfølge andre formål f.eks.

at rømme visse dele af området med henblik på en senere udmatrikulering og salg til almindelig bebyggelse.

Christianialoven giver ikke blot forsvarsministeren en række beføjelser til fremme af lokalplanen intentioner, den forudsætter og giver i hvert fald indirekte beboerne en vis retsstilling. Beboerne kan støtte ret på den brugsret, som Forsvarsministeriet har givet dem ved den første rammeaftale af 1. oktober 1990¹.

Omfanget af beboernes brugsrettigheder og i et vist omfang ejendomsret kan kun fastslås efter en omfattende juridisk gennemgang. F.eks. er der beboere der har en personlig tilladelse til at bo i en bestemt bolig på Christiania. Det vil sige, at beboeren har modtaget en positiv forvaltningsakt, som ikke umiddelbart kan tilsidesættes eller tilbagekaldes. Enkelte beboere har ved dom fået tilkendt deres bolig på Christiania i forbindelse med skilsmisse.

Der er aftalt en nærmere drøftelse med Justitsministeriet for at få afklaret disse spørgsmål. Kan brugsrettighederne m.v. opsiges, og i givet fald med hvilket varsel? Hvad er situationen, hvis Christianialoven ophæves?

En ophævelse af Christianialoven vil også berøre plan- og bygningsmæssige forhold. Dette skyldes, at en stor del af Christianiaområdet er et fortidsminde og at der er ca. 55 bevaringsværdige bygninger på arealet. Da Christianialoven ophæver almindelige fredningsbestemmelser, må det formodes, at den tidligere fredning af de bevaringsværdige bygninger træder i kraft igen, og at voldanlægget atter bliver omfattet af fortidsminde beskyttelseslinier m.v., jf. Naturbeskyttelsesloven. Det er sekretariatets forventning, at lokalplanen for området vil bortfalde. Nybyggeri vil kræ-

¹ Rammeaftalen er fornyet flere gange, senest i 1999, og er gældende indtil den 31. juni 2004.

ve ophævelse af lokalplandirektivet og udarbejdelse af en ny lokalplan.

Det skal tilføjes, at det efter sekretariatets opfattelse formentlig kun vil være muligt at udstykke et meget begrænset areal til boligbyggeri, da den største del af Christianiaområdet forventes at blive fredet som fortidsminde ved en ophævelse af loven (ca. 28,5 ha). På en del af det areal der eventuelt kan udstykkes (ca. 4,5 ha), ligger der i forvejen en del bevaringsværdige byggerier, som i givet fald vil blive fredet.

Der er derfor rettet en uformel henvendelse til Miljøministeriet, for en endelig afklaring af de frednings- og planmæssige aspekter ved en ophævelse af Christianialoven (der vedlægges kopi af henvendelsen).

En ophævelse af Christianialoven vil formentlig indebære, at mange af de oprindeligt fredede bygninger på arealet skal bringes tilbage til deres oprindelige stand, udtryk og anvendelse, ligesom voldarealerne formentlig skal retableres.

Forsvarets Bygningstjeneste har i anden forbindelse oplyst, at det generelt vil være vanskeligt at få omstødt en fredningskendelse. Det vil sige, at det formentlig ikke vil være muligt at få tilladelse til at nedrive de bevaringsværdige bygninger på arealet, som er kondemnabile.

Der må derfor forventes at skulle anvendes betragtelige summer til en retablering af bygninger og arealer på området.

Hertil kommer, at en ansøgning om opførelse af nybyggeri på et eventuelt udmatrikuleret areal kan blive begrænset af bebyggelsesgraden, hvis ikke de øvrige åbne arealer følger med.